

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Andrzej Szweda-Lewandowski

Warszawa, 09-12-2021 r.

DOOŚ-TSOOŚ.410.31.2021.TW

Pan

Grzegorz Szymoniuk

Dyrektor Departamentu

Ochrony Przed Powodzią i Suszą

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

**Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody
Polskie**

ul. Żelazna 59 A, 00-848 Warszawa

W odpowiedzi na wniosek z dnia 15 października 2021 r., znak: KPP.602.58.1.2021, w sprawie opiniowania „Projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Dunaju” (dalej jako PZRP) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, działając na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, ze zm.; dalej jako ustawa ooś), przedstawiam stanowisko w sprawie.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z art. 172 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.), zawierają w szczególności opis celów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz katalog działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym. W myśl art. 172 ust. 5 ww. ustawy, przywołane działania ustala się z uwzględnieniem m.in. ich kosztów oraz korzyści, zasięgu powodzi,

celów środowiskowych ustalonych dla jednolitych części wód, a także ochrony ludności i zwierząt oraz ochrony przyrody, w tym ryzyka strat przyrodniczych i ekosystemowych.

Dorzecze Dunaju zajmuje powierzchnię około 360 km², a całkowita długość istotniejszych cieków wynosi nieco ponad 270 km. Na omawianym obszarze stwierdzono wyłącznie możliwość zagrożenia powodzią rzecznych o mechanizmie naturalnego wezbrania, które dotyczy powierzchni 2,02 km² (0,006% dorzecza). W związku z tym nie określono obszarów problemowych, a poziom zintegrowanego ryzyka powodziowego ustalono na poziomie 0,0%.

W PZRP nie przyjęto też celów zarządzania ryzykiem powodziowym (str. 88), mimo że opisano założenia ich formułowania (str. 44 i 45). Przedstawiono natomiast katalog typów działań mających wpływ na redukcję ryzyka powodziowego i zadeklarowano, że w oparciu o ten katalog dokonano „*wyboru ostatecznej listy działań ograniczających wzrost ryzyka i redukujących zidentyfikowane ryzyko powodziowe w dorzeczu Dunaju, a także poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym*” (str. 46). Jednak finalnie lista działań nie została stworzona (str. 84; jest to zrozumiałe wobec ustalonego poziomu ryzyka powodziowego), mimo iż opisowi jej tworzenia poświęcono kolejny rozdział (str. 82-85).

Niezależnie od wyżej przywołanych istotnych ustaleń PZRP i stwierdzenia że „*nie zidentyfikowano obszarów problemowych, czyli obszarów wymagających pilnej interwencji dla redukcji ryzyka powodziowego*” w projekcie rekomenduje się „*prowadzenie działań o charakterze horyzontalnym, które również mają istotne znaczenie dla redukcji ryzyka powodziowego w dorzeczu. Działania te należą do typów działań od 1 do 13 oraz od 15 do 21*” (str. 84). Jednak postulat realizacji szerokiego katalogu tzw. „działań o charakterze horyzontalnym”, wśród których, przy braku celów zarządzania ryzykiem i:

- wartości wskaźnika „zintegrowanego ryzyka powodziowego” na poziomie 0,0% – umieszczono m.in. budowę zbiorników retencyjnych i polderów,
- braku występowania terenów depresyjnych – umieszczono m.in. zachowanie i poprawę funkcjonalności systemów zabezpieczenia obszarów depresyjnych,
- wobec faktu, że szerokość największej rzeki dorzecza Dunaju, Czarnej Orawy, w części polskiej dochodzi do około 20 m – umieszczono m.in. postulat rozbudowy floty lodołamaczy z niezbędną infrastrukturą,

budzi szczególne wątpliwości związane z dostosowaniem treści PZRP do wymogów i potrzeb obszaru dorzecza Dunaju w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym. Należy tu podkreślić, że w myśl art. 172 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo wodne, plan zarządzania ryzykiem powodziowym zawiera katalog działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, a jak stwierdzono na str. 88 PZRP - „*Brak ewaluacji postępu realizacji celów zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczu Dunaju ze względu na brak celów zarządzania w tym obszarze.*”. Wątpliwa jest zatem potrzeba ujmowania w PZRP jakichkolwiek działań, także „horyzontalnych”, wobec niewyznaczenia celów zarządzania ryzykiem powodziowym (w tym kontekście cele opisywane na str. 44 i 45 PZRP nie mają dla krajowej części dorzecza Dunaju znaczenia praktycznego), a także niezaplanowania monitoringu działań, będącego konsekwencją braku konkretnych, przewidzianych do realizacji działań.

Podsumowując, przedłożona treść PZRP jest próbą dotrzymania wymogów art. 172 ust. 3 ustawy Prawa wodne, którą przygotowano w oderwaniu od ustalonego stanu ryzyka powodziowego w dorzeczu Dunaju, zapewne w oparciu o treść analogicznych planów dla dużych dorzeczy.

Także „Projekt prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Dunaju” (dalej jako prognoza) sporządzono w odniesieniu do szerokiego katalogu działań hipotetycznych. Treść prognozy wypełniono zgodnie z modelem przyjętym dla pozostałych planów bądź aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, realizowanych w tzw. II drugim cyklu planistycznym wdrażania Dyrektywy Powodziowej. Mimo że PZRP, jak wskazano wyżej, nie zawiera konkretnych, zaplanowanych do realizacji zadań, Autorzy prognozy (str. 14) zastrzegają, że *„... indywidualna ocena poszczególnych działań jednostkowych nie przedstawiłaby miarodajnych informacji z punktu widzenia celu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ...”*.

Podsumowując, należy stwierdzić, że w efekcie prac nad PZRP i prognozą, powstały dokumenty, które są niespecyficzne dla dorzecza Dunaju, mimo niewielkiej powierzchni tego obszaru. Zasadna jest zmiana treści PZRP, stosownie do potrzeb wynikających z ustaleń związanych z ryzykiem powodziowym oraz z uwzględnieniem powierzchni polskiej części dorzecza Dunaju. Ważne jest przy tym zwrócenie uwagi, że w myśl art. 172 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo wodne, przy ustalaniu działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględnia się w szczególności koszty oraz korzyści działań podejmowanych dla osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym.

W ślad za zmianą PZRP powinna zostać sporządzona prognoza, którą należy ograniczyć do działań uznanych ostatecznie za niezbędne dla osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym. Analiza i ocena interwencji, które – z uwagi na zdiagnozowany zakres potrzeby – nie będą wdrożone, wypacza sens strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz zasadność angażowania zasobów w opracowanie dokumentacji takiej oceny.

ANDRZEJ SZWEDA-LEWANDOWSKI
Generalny Dyrektor
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/